

รวมศัพท์ เกี่ยวกับ ตลาดทุน จาก กสศ.

ก

กองทุนรวม

กองทรัสต์สินที่จัดตั้งและบริหารโดยบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวมหรือเรียกย่อ ๆ ว่า " บลจ." มีวัตถุประสงค์ที่จะนำเงินที่ได้จากการจำหน่ายหน่วยลงทุนแก่ผู้ลงทุนไปลงทุนในหลักทรัพย์ประเภทต่าง ๆ ที่ให้ผลตอบแทนและมีความเสี่ยงในการลงทุนแตกต่างกันไป อาทิเช่น ลงทุนในหุ้น ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ตราสารทางการเงินประเภทต่าง ๆ เป็นต้น เพื่อให้ผู้ลงทุนได้รับผลตอบแทนในรูปแบบเงินปันผลหรือกำไรจากการขายหน่วยลงทุน

กองทุนรวมประเภทไม่รับซื้อคืนหน่วยลงทุน (กองทุนปิด)

กองทุนรวมที่ บลจ. จะไม่รับซื้อคืนหน่วยลงทุนจนกว่าจะครบกำหนดอายุกองทุนรวม เช่น 5 ปี 7 ปี เป็นต้น โดย บลจ. จะเสนอขายหน่วยลงทุนเพียงครั้งเดียวตอนเริ่มต้นโครงการ ทำให้หน่วยลงทุนของกองทุนรวมประเภทนี้มีจำนวนที่แน่นอนและเพื่อเป็นการเพิ่มสภาพคล่องให้แก่ผู้ลงทุน บลจ. มักนำหน่วยลงทุนไปจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์เพื่อให้ผู้ถือหน่วยลงทุนสามารถซื้อขายหน่วยลงทุนได้ โดยผ่านบริษัทนายหน้าค้าหลักทรัพย์ในราคาตลาด ซึ่งอาจจะต่ำกว่า หรือสูงกว่ามูลค่าที่แท้จริงของหน่วยลงทุนนั้น ๆ

กองทุนรวมประเภทรับซื้อคืนหน่วยลงทุน (กองทุนเปิด)

กองทุนรวมที่ บลจ. ขายหน่วยลงทุนและรับซื้อคืนหน่วยลงทุนตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในโครงการ เช่น เปิดทำการซื้อขายเดือนละครั้ง สัปดาห์ละครั้ง หรือทุกวันทำการ ในราคาซื้อขายหน่วยลงทุนที่คำนวณจากราคาตลาดของหลักทรัพย์ที่กองทุนรวมลงทุนอยู่

กองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์

กองทุนรวมที่ บลจ. จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อนำเงินที่ได้จากการจำหน่ายหน่วยลงทุนให้แก่ผู้ลงทุนทั่วไป เพื่อไปซื้อหรือเช่าอสังหาริมทรัพย์และจัดหาผลประโยชน์จากอสังหาริมทรัพย์ดังกล่าว

กองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์เพื่อแก้ไขปัญหาในระบบสถาบันการเงิน (กอง 2)

กองทุนรวมที่ บลจ. จัดตั้งขึ้นเพื่อจำหน่ายหน่วยลงทุนแก่ผู้ลงทุนสถาบัน โดยมีวัตถุประสงค์หลักในการนำเงินที่ได้จากการจำหน่ายหน่วยลงทุนไปซื้อหรือเช่าอสังหาริมทรัพย์ หรือลงทุนในสิทธิ

เรียกร่องที่เกิดจากการประกอบธุรกิจของสถาบันการเงินที่มีอสังหาริมทรัพย์เป็นหลักประกัน และ จัดหาผลประโยชน์จากอสังหาริมทรัพย์หรือสิทธิเรียกร่องดังกล่าว

กองทุนรวมเพื่อแก้ไขปัญหาในระบบสถาบันการเงิน (กอง 3)

กองทุนรวมที่ บลจ. จัดตั้งขึ้นเพื่อจำหน่ายหน่วยลงทุนแก่ผู้ลงทุนสถาบัน โดยมีวัตถุประสงค์หลัก ในการนำเงินที่ได้จากการจำหน่ายหน่วยลงทุนในทรัพย์สินหรือสิทธิเรียกร่องที่เกิดจากการ ประกอบธุรกิจของสถาบันการเงิน ไม่ว่าจะมียอดหลักประกันหรือไม่ก็ตาม ทั้งนี้เพื่อแก้ไขปัญหาใน ระบบสถาบันการเงิน

กองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์และสิทธิเรียกร่อง (กอง 4)

กองทุนรวมที่ บลจ. จัดตั้งขึ้นเพื่อจำหน่ายหน่วยลงทุนแก่ผู้ลงทุนสถาบัน โดยมีวัตถุประสงค์หลักใน การนำเงินที่ได้รับจากการจำหน่ายหน่วยลงทุนไปซื้อหรือเช่าอสังหาริมทรัพย์ และจัดหาประโยชน์ จากอสังหาริมทรัพย์ดังกล่าว หรือลงทุนในสิทธิเรียกร่องหรือในทรัพย์สินอื่นเพื่อแก้ไขปัญหาใน ระบบสถาบันการเงิน

กองทุนรวมตราสารหนี้ระยะสั้น (short-term fixed income fund)

กองทุนรวมที่มีการลงทุนในหรือมีไว้เฉพาะตราสารแห่งหนี้ เงินฝากหรือหลักทรัพย์หรือทรัพย์สิน อื่น หรือการหาดอกผล โดยวิธีอื่นตามที่สำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ด. กำหนดหรือให้ความ เห็นชอบ โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะดำรงพอร์ตโฟลิโอคู่ระดับของกองทุนรวมในขณะใดขณะหนึ่งไม่ เกิน 1 ปี

กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (retirement mutual fund หรือ RMF)

กองทุนรวมที่จัดตั้งขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมการออมระยะยาวเพื่อการการเลี้ยงชีพของ ผู้ถือหน่วยลงทุน โดยผู้ถือหน่วยลงทุนสามารถนำเงินที่จ่ายเข้ากองทุนรวมไปหักค่าลดหย่อนในการ คำนวณภาษีเงินได้ตามจำนวนที่กรมสรรพากรกำหนด

กองทุนรวมตราสารแห่งทุน (equity fund)

กองทุนรวมที่มีวัตถุประสงค์ที่จะลงทุนในหรือมีไว้ซึ่งตราสารแห่งทุน โดยเฉลี่ยในรอบปีบัญชีไม่ น้อยกว่าร้อยละ 65 ของมูลค่าทรัพย์สินสุทธิของกองทุนรวม ซึ่งตราสารแห่งทุนหมายความถึงหุ้น สามีญของบริษัทต่าง ๆ หุ้นของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และ ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้น เป็นต้น

กองทุนรวมตราสารแห่งหนี้ (general fixed income fund)

กองทุนรวมที่นำเงินไปลงทุนในตราสารแห่งหนี้ เช่น พันธบัตร ตัวเงินคลัง บัตรเงินฝาก ตั๋วสัญญาใช้เงิน ตั๋วแลกเงิน หุ้นกู้ เป็นต้น โดยจะไม่ลงทุนในหุ้นหรือใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้น

กองทุนรวมผสม (balanced fund)

กองทุนรวมที่มีวัตถุประสงค์ที่จะดำรงอัตราส่วนการลงทุนในหรือมีไว้ซึ่งตราสารแห่งหนี้ในขณะใดขณะหนึ่ง ไม่เกินร้อยละ 65 และไม่ต่ำกว่าร้อยละ 35 ของมูลค่าทรัพย์สินสุทธิของกองทุนรวม ดังนั้น กองทุนรวมผสมจะลงทุนทั้งในตราสารแห่งหนี้และตราสารแห่งหุ้น

กองทุนรวมเฉพาะเจาะจง

กองทุนรวมที่มีวัตถุประสงค์การลงทุนประเภทต่าง ๆ เช่น กองทุนรวมตราสารแห่งหนี้ กองทุนรวมตราสารแห่งหุ้น หรือกองทุนรวมผสม แต่มีการกระจายการลงทุนน้อยกว่ากองทุนรวมทั่วไป เนื่องจากจะไม่ดำรงอัตราส่วนการลงทุนตามที่สำนักงานประกาศกำหนด ดังนั้นผู้ลงทุนควรศึกษานโยบายการลงทุนก่อนตัดสินใจลงทุน

กองทุนรวมที่มีทุนมาจากต่างประเทศ

กองทุนรวมที่เสนอขายหน่วยลงทุนทั้งหมดแก่บุคคลซึ่งไม่มีภูมิลำเนาในประเทศไทย และรับชำระเงินค่าหน่วยลงทุนด้วยเงินที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ

การสับเปลี่ยนหน่วยลงทุน

การขายคืนหน่วยลงทุนของกองทุนรวมหนึ่งเพื่อซื้อหน่วยลงทุนของอีกกองทุนรวมหนึ่งที่อยู่ภายใต้บริษัทจัดการเดียวกัน ในการสับเปลี่ยนหน่วยลงทุนอาจไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมหรือเสียค่าธรรมเนียมในอัตราที่ต่ำกว่าการขายคืนหน่วยลงทุน

การซื้อขายรายใหญ่ (big lot)

การซื้อขายหลักทรัพย์ใดหลักทรัพย์หนึ่ง (อาจเป็นหุ้นหรือตราสารหนี้ก็ได้) จำนวนเดียวโดยไม่แบ่งย่อย และมีปริมาณหรือมูลค่าการซื้อขายเท่ากับ หรือสูงกว่าปริมาณหรือมูลค่าที่ตลาดหลักทรัพย์กำหนด ปัจจุบันตลาดหลักทรัพย์กำหนดว่า การซื้อขายคราวละตั้งแต่ 1 ล้านหุ้น หรือมูลค่า 3 ล้านบาทขึ้นไป ถือเป็นการซื้อขายรายใหญ่ (big lot) ตลาดหลักทรัพย์จัด big-lot board (กระดานซื้อขายรายใหญ่) ไว้รองรับการซื้อขายเช่นนี้

การชำระราคาและส่งมอบหลักทรัพย์ (clearing and settlement)

กระบวนการที่บริษัทสมาชิกผู้ซื้อชำระราคาหลักทรัพย์และรับมอบหลักทรัพย์ที่ซื้อจากบริษัทศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ และบริษัทสมาชิกศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ ซึ่งต้องกระทำในวันทำการที่ 3 ภายหลังจากวันตกลงซื้อขายหลักทรัพย์ การชำระราคาและส่งมอบหลักทรัพย์ดังกล่าวกระทำกันโดยใช้ยอดสุทธิซื้อและยอดสุทธิขายของแต่ละบริษัทสมาชิก

การเพิกถอนหลักทรัพย์จดทะเบียน (delisting)

การที่ตลาดหลักทรัพย์ถอนสภาพการเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนของหลักทรัพย์ใด ๆ หลักทรัพย์จดทะเบียนที่ถูกเพิกถอนแล้ว จะไม่ได้รับอนุญาตให้มีการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ต่อไป ในการเพิกถอนหลักทรัพย์นั้นอาจเป็นเพราะบริษัทผู้ออกหลักทรัพย์ดังกล่าวขอถอนหลักทรัพย์ของตนออกจากความเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนโดยสมัครใจ (ทั้งนี้ต้องได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมผู้ถือหุ้น ด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า 3 ใน 4 ของจำนวนหุ้นที่ออกจำหน่ายทั้งหมด และต้องไม่มีผู้ถือหุ้นคัดค้านการขอเพิกถอนเกินกว่า 10% ของจำนวนหุ้นที่ออกจำหน่ายทั้งหมด) หรือตลาดหลักทรัพย์สั่งให้เพิกถอนหลักทรัพย์จดทะเบียนเมื่อพบว่าบริษัทผู้ออกหลักทรัพย์ดังกล่าว ได้กระทำผิดข้อตกลงการจดทะเบียนหลักทรัพย์ (listing agreement) อย่างร้ายแรง หรือในกรณีที่ฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัทผู้ออกหลักทรัพย์ตกต่ำลง จนอาจก่อให้เกิดผลเสียต่อผู้ลงทุน

สำหรับกรณีที่บริษัทจดทะเบียนมีปัญหาด้านฐานะการเงินหรือผลการดำเนินงาน ตลาดหลักทรัพย์จะไม่เพิกถอนหลักทรัพย์ของบริษัทดังกล่าวโดยทันที แต่จะจัดให้หลักทรัพย์ดังกล่าวเข้าอยู่ในกลุ่มหลักทรัพย์ที่เข้าข่ายอาจถูกเพิกถอน และประกาศให้ผู้ลงทุนได้ทราบทั่วกัน ซึ่งบริษัทผู้ออกหลักทรัพย์จะต้องจัดทำแผนปรับปรุงแก้ไข เพื่อขอความเห็นชอบจากที่ประชุมผู้ถือหุ้นก่อนเสนอต่อตลาดหลักทรัพย์ เพื่อเปิดเผยข้อมูล หากบริษัทสามารถแก้ไขปัญหาได้ตามแผน หลักทรัพย์ของบริษัทดังกล่าวก็จะพ้นจากการเข้าข่ายอาจถูกเพิกถอน แต่ถ้าบริษัทไม่อาจแก้ไขได้ตามแผนและตลาดหลักทรัพย์เห็นว่าก่อให้เกิดความเสียหายร้ายแรง ตลาดหลักทรัพย์จะเพิกถอนหลักทรัพย์ดังกล่าว

การตรวจสอบวิเคราะห์สถานะ (due diligence)

การตรวจสอบและประเมินทรัพย์สินตลอดจนหนี้สินของบริษัทว่ามีมูลค่าถูกต้องครบถ้วนตามบัญชี และมีอยู่จริง ซึ่งในการตรวจสอบและประเมินมูลค่าดังกล่าว ผู้กระทำได้ใช้ความระมัดระวังเกี่ยวผู้ประกอบวิชาชีพอย่างเพียงพอวิธีการนี้มักจะใช้ในกรณีซื้อขายหรือเลิกกิจการ

กระดานต่างประเทศ (foreign board)

เป็นส่วนหนึ่งของระบบซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ASSET) ที่ใช้รองรับการซื้อขายหลักทรัพย์ระหว่างผู้ลงทุนชาวต่างประเทศด้วยกัน ทั้งนี้หลักทรัพย์ที่มาจากต่างประเทศจะต้องเป็นหลักทรัพย์ที่มีชื่อชาวต่างประเทศเป็นเจ้าของ การที่ตลาดหลักทรัพย์จัดให้มี foreign board ขึ้นมา เนื่องจากหลักทรัพย์ของบางบริษัทได้มีชาวต่างประเทศเข้าลงทุนถือครองจนครบตามเกณฑ์ระดับที่ให้ชาวต่างชาติถือครองแล้ว แต่ก็ยังมีผู้ลงทุนชาวต่างชาติต้องการลงทุนในหลักทรัพย์ดังกล่าวอยู่อีก เมื่อสั่งซื้อผ่านกระดานหลัก (main board) แล้วก็จะประสบปัญหาไม่อาจโอนรับหุ้นได้เพราะจะทำให้สัดส่วนการถือครองหุ้นของชาวต่างชาติเกินจากเกณฑ์ที่จำกัดไว้ ดังนั้นเพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ผู้ลงทุนชาวต่างประเทศตลาดหลักทรัพย์จึงจัดให้มี foreign board ขึ้นมา เพื่อให้ชาวต่างประเทศผู้เชื่อมั่นว่าจะสามารถรับโอนหุ้นเป็นของตนได้ เพราะเป็นการรับโอนจากชาวต่างประเทศด้วยกัน ไม่มีผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสัดส่วนการถือครองหุ้นของชาวต่างประเทศรวมแต่ประการใด วิธีซื้อขายผ่านกระดานต่างประเทศกระทำได้ 2 วิธี คือ วิธี automatching และวิธี put thorough แล้วแต่จะเลือกตามความเหมาะสม การซื้อขายบนกระดานต่างประเทศนี้ไม่ว่าจะใช้วิธีซื้อขายแบบใด ระดับราคาซื้อขายจะเป็นเท่าใดก็ได้ ไม่มีข้อจำกัดเรื่อง floor price กับ ceiling price

การวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐาน (fundamental analysis)

เป็นวิธีการวิเคราะห์หลักทรัพย์แบบหนึ่ง การวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐานมุ่งจะประเมินมูลค่าของหลักทรัพย์ในปัจจุบัน โดยพิจารณาถึงผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับและราคาหลักทรัพย์ที่คาดว่าจะขายได้ในอนาคต ผลจากการวิเคราะห์นี้จะใช้เป็นเกณฑ์ตัดสินใจคือ จะซื้อหลักทรัพย์นั้นหากพบว่าราคาตลาดของหลักทรัพย์ดังกล่าวต่ำกว่ามูลค่าตามพื้นฐานที่คำนวณได้ และจะขายหลักทรัพย์นั้นหากพบว่าราคาตลาดของหลักทรัพย์ดังกล่าวสูงกว่ามูลค่าตามพื้นฐาน ในการวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐานจะวิเคราะห์ถึงภาวะเศรษฐกิจ ภาวะการเมือง ภาวะอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง และผลการดำเนินงานรวมทั้งฐานะทางการเงินของบริษัทผู้ออกหุ้น วิธีวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐานจะแตกต่างจากการวิเคราะห์ทางเทคนิค (technical analysis) ซึ่งมุ่งวิเคราะห์ลักษณะการเคลื่อนไหวของราคาหลักทรัพย์และปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์เป็นสำคัญ เพื่อคาดหมายแนวโน้มของราคาหลักทรัพย์

กรรมการอิสระ (independent director)

กรรมการบริษัทจดทะเบียนที่มีความเป็นอิสระจากผู้ถือหุ้นใหญ่หรือกลุ่มของผู้ถือหุ้นใหญ่และผู้บริหารของบริษัทนั้น กรรมการอิสระต้องมีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่ตลาดหลักทรัพย์กำหนด กล่าวคือ ถือหุ้นในบริษัทจดทะเบียนดังกล่าวไม่เกิน 0.05% ต้องไม่เป็นกรรมการที่เป็นผู้บริหาร ไม่เป็นลูกจ้างหรือพนักงาน หรือที่ปรึกษาที่ได้รับผลตอบแทนประจำจากบริษัท สามารถดูแล

ประโยชน์ของผู้ถือหุ้นทุกรายให้เท่าเทียมกัน สามารถดูแลไม่ให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ระหว่างบริษัทจดทะเบียนกับผู้บริหาร ผู้ถือหุ้นใหญ่ หรือบริษัทที่เกี่ยวข้อง ตลาดหลักทรัพย์ กำหนดให้บริษัทจดทะเบียนแต่ละแห่งต้องมีกรรมการอิสระไม่น้อยกว่า 2 คน **independent director** อาจเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า **outside director** (กรรมการจากภายนอก)

การซื้อขายหลักทรัพย์โดยบุคคลภายใน (**insider trading**)

การที่บุคคลภายในทราบข้อมูลภายในของบริษัทที่ยังไม่ได้มีการเผยแพร่สู่สาธารณชน และใช้ข้อมูลนั้นเพื่อประโยชน์ในการซื้อขายหลักทรัพย์ พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ.2535 ได้มีข้อกำหนดห้ามมิให้บุคคลภายในใช้ข้อมูลภายในเพื่อประโยชน์ในการซื้อขายหลักทรัพย์และกำหนดโทษไว้ด้วย

กระดานหลัก (**main board**)

เป็นส่วนสำคัญที่สุดของระบบ ASSET ซึ่งเป็นระบบซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ส่วนที่เป็น **main board** นี้เป็นส่วนที่ใช้สำหรับการซื้อขายหลักทรัพย์จำนวนที่เป็นหน่วยซื้อขาย (**board lot**) คือ ปริมาณหุ้นที่สั่งซื้อหรือสั่งขายจะต้องเป็น 1 **board lot** (1 หน่วยซื้อขาย) หรือมากกว่าโดยเป็นจำนวนที่เป็นทวีคูณของ 1 **board lot** เช่น 2 , 3, 4..... **board lots** เป็นต้น

การซื้อขายหลักทรัพย์บน **main board** ของระบบ ASSET ใช้วิธี **automatching** (วิธีซื้อขายแบบจับคู่อัตโนมัติ) ให้เกิดการซื้อขาย นอกจากนี้การเปลี่ยนแปลงของราคาซื้อขายบน **main board** จะต้องเป็นไปตามข้อบังคับเรื่อง **price spread** (ช่วงราคา) รวมถึงข้อกำหนดเรื่อง **ceiling price** และ **floor price** ด้วย

การปั่นหุ้น (**manipulation**)

การซื้อขายหลักทรัพย์ใด ๆ โดยบุคคลหรือกลุ่มบุคคลเพื่อสร้างสภาพการซื้อขายให้ผิดไปจากภาวะที่เป็นจริงโดยเจตนาให้ผู้อื่นซื้อหรือขายหลักทรัพย์ด้วยความเข้าใจผิด การกระทำได้กล่าวนี้ถือเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 ซึ่งมีบทกำหนดโทษไว้ด้วย

การควบกิจการ (**merger**)

การที่บริษัทตั้งแต่ 2 บริษัทขึ้นไป รวมกิจการเข้าด้วยกัน โดยผลของการรวมอาจเกิดเป็นบริษัทใหม่หรือคงเหลือเป็นบริษัทใดบริษัทหนึ่งเพียงบริษัทเดียวก็ได้

การชำระค่าซื้อขายแบบยอดสุทธิ (net settlement)

การชำระราคาหลักทรัพย์ในลักษณะที่บริษัทหลักทรัพย์นำค่าซื้อและค่าขายหลักทรัพย์ตัวเดียวกันในวันเดียวกันของผู้ลงทุนรายเดียวกันมาหักลบกันเพื่อหายอดสุทธิ และเมื่อถึงวันที่ 3 ซึ่งเป็นวันชำระบัญชีซื้อขายหุ้น ผู้ลงทุนก็เพียงแต่ชำระเงินส่วนต่างที่มูลค่าซื้อมากกว่ามูลค่าขายเท่านั้น หากมูลค่าขายมากกว่ามูลค่าซื้อผู้ลงทุนก็ได้รับเงินในส่วนต่างสุทธิดังกล่าวจากบริษัทหลักทรัพย์ การชำระค่าซื้อขายแบบยอดสุทธิช่วยให้ผู้ลงทุนไม่ต้องชำระเงินเต็มจำนวนยอดที่ซื้อทุกครั้ง ทำให้ผู้ลงทุนมีสภาพคล่องมากขึ้น

การขายหุ้นแบบเจาะจง (private placement)

การที่บริษัทออกหุ้นขายให้แก่ผู้ซื้อรายหนึ่งหรือกลุ่มหนึ่งโดยเจาะจงโดยที่ผู้ซื้อรับซื้อไว้เพื่อลงทุนมิใช่รับซื้อมาเพื่อนำออกจัดจำหน่าย การออกหุ้นขายแบบ private placement บริษัทที่ออกหุ้นไม่ต้องจัดทำข้อมูลให้สำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. พิจารณา แต่วิธี private placement จะต้องเข้าเกณฑ์เงื่อนไขที่กำหนดโดย ก.ล.ต.

การแปรรูปรัฐวิสาหกิจ (privatization)

การลดสัดส่วนหุ้นที่ทางการถือครองอยู่ในรัฐวิสาหกิจ โดยนำหุ้นออกขายแก่ภาคเอกชน (อาจจะขายแก่ผู้ประกอบการเอกชนที่มีความสามารถในธุรกิจของรัฐวิสาหกิจนั้น หรือ โดยการกระจายขายให้ประชาชนทั่วไป) เพื่อให้เอกชนมีสิทธิในการควบคุมและบริหารมากขึ้น การดำเนินงานจะได้มีประสิทธิภาพและมีความคล่องตัวเทียบได้กับบริษัทเอกชน

การเสนอขายหลักทรัพย์แก่ประชาชน (public offering)

การที่บริษัทนำหลักทรัพย์ของตนออกเสนอขายแก่ประชาชนทั่วไป จุดประสงค์เพื่อระดมเงินทุนไปขยายกิจการและเพื่อกระจายการถือครองหลักทรัพย์ให้ประชาชนทั่วไป การเสนอขายหลักทรัพย์แก่ประชาชนจะต้องกระทำผ่านบริษัทหลักทรัพย์ที่รับเป็นผู้จัดจำหน่ายหลักทรัพย์

(underwriters) จะต้องได้รับความเห็นชอบจาก ก.ล.ต. และต้องจัดทำหนังสือชี้ชวนตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ก

ค่าธรรมเนียมการขาย (หรือค่าธรรมเนียมการซื้อหน่วยลงทุน)

ค่าธรรมเนียมที่จะบวกเข้าไปในมูลค่าหน่วยลงทุนที่ผู้ซื้อหน่วยลงทุนต้องจ่ายเป็นค่าซื้อหน่วยลงทุน โดยหากมีการคิดค่าธรรมเนียม จะมีการระบุไว้ในหนังสือชี้ชวน

ค่าธรรมเนียมการรับซื้อคืน (หรือค่าธรรมเนียมการขายคืนหน่วยลงทุน)

ค่าธรรมเนียมที่หักจากผู้ถือหน่วยลงทุน เมื่อผู้ถือหน่วยลงทุนขายคืนหน่วยลงทุนทำให้เงินที่จะได้รับน้อยกว่ามูลค่าหน่วยลงทุน ณ วันที่ขายนั้น โดยหากมีการคิดค่าธรรมเนียมนี้จะมีภาระระบุไว้ในหนังสือชี้ชวน

ค่าธรรมเนียมการจัดการ

ค่าธรรมเนียมที่ บลจ. คิดจากกองทุนรวมสำหรับการทำหน้าที่บริหารกองทุนรวม โดยค่าธรรมเนียมนี้จะระบุไว้ในหนังสือชี้ชวน

ความเสี่ยงเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือ (credit risk)

ความเสี่ยงที่เกิดจากการที่ผู้ออกตราสารหนี้ไม่สามารถจ่ายคืนเงินต้น และดอกเบี้ย ถ้าเป็นพันธบัตรของรัฐบาลจะไม่มีความเสี่ยงประเภทนี้

ความเสี่ยงจากตลาด (market risk)

ความเสี่ยงที่เกิดจากการที่ราคา หรือผลตอบแทนปรับตัวขึ้นลง เนื่องจากความผันผวนของค่าเงิน อัตราดอกเบี้ย การเมือง เป็นต้น แต่ความเสี่ยงนี้สามารถลดลงได้ ถ้ามีการกระจายการลงทุนในหลักทรัพย์หลาย ๆ ตัว

ความเสี่ยงจากสภาพคล่อง (liquidity risk)

ความเสี่ยงที่เกิดจากการที่นักลงทุนต้องการขายตราสาร แต่ขายไม่ได้ หรือขายได้แต่ไม่ได้ราคาตามที่กำหนดไว้

ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ย (interest rate risk)

ความเสี่ยงจากการที่อัตราดอกเบี้ยในตลาดมีการปรับตัวผันผวนอันเป็นผลมาจากปัจจัยต่าง ๆ ซึ่งมีผลให้ราคาตราสารหนี้ปรับตัวผันผวนด้วย

เครื่องหมายเอ็นพี (NP)

เครื่องหมายนี้ย่อมาจาก Notice Pending ตลาดหลักทรัพย์ติดเครื่องหมายนี้ที่หลักทรัพย์เพื่อแสดงให้ผู้ลงทุนทราบว่า ณ เวลานั้นตลาดหลักทรัพย์กำลังรอคำชี้แจงหรือรายงานข้อมูลเพิ่มเติมจากบริษัทผู้ออกหลักทรัพย์ดังกล่าว หรือกำลังรอการเปิดเผยงบการเงินหรือรายงานอื่นใดที่บริษัทผู้ออกหลักทรัพย์ดังกล่าวจะต้องรายงานตามเวลาที่ตลาดหลักทรัพย์กำหนด

เครื่องหมายเอ็นอาร์ (NR)

เครื่องหมายนี้ย่อมาจาก **notice received** ตลาดหลักทรัพย์จะติด **NR** ไว้บนหลักทรัพย์ที่เพิ่งถูกถอนเครื่องหมาย **NP** เพื่อแจ้งให้ผู้ลงทุนทราบว่าตลาดหลักทรัพย์ได้รับแจ้งข้อมูลข่าวสารหรือรายงาน หรือคำชี้แจงจากบริษัทผู้ออกหลักทรัพย์ดังกล่าวอย่างพอเพียงและได้ทำการเผยแพร่เพื่อให้ทราบทั่วกันแล้ว

คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (The Securities and Exchange Commission: SEC)

คณะกรรมการที่แต่งตั้งขึ้นตาม พ.ร.บ.หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 มีหน้าที่วางนโยบายส่งเสริมและพัฒนา ตลอดจนกำกับดูแลธุรกิจหลักทรัพย์ทั้งในตลาดแรกและตลาดรอง เช่น ตลาดหลักทรัพย์ ศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์ ธุรกิจ หรือองค์กรที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับธุรกิจหลักทรัพย์การออกหลักทรัพย์จำหน่ายของบริษัทต่าง ๆ การเข้าถือครองหลักทรัพย์เพื่อครอบงำกิจการ (takeover) รวมถึงการป้องกันการกระทำอันไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ คณะกรรมการนี้มีชื่อเรียกสั้น ๆ ว่า **SEC** หรือ ก.ล.ต

เครื่องหมายดีเอส (DS)

เครื่องหมายนี้ย่อมาจาก **designated securities** ตลาดหลักทรัพย์จะติด **DS** ไว้บนหลักทรัพย์ เพื่อให้ผู้ลงทุนทราบว่าหลักทรัพย์นั้นมีภาวะซื้อขายผิดปกติไปจากสภาพปกติในด้านราคา และ/หรือด้านปริมาณซื้อขายโดยที่ยังไม่ทราบเหตุผล และตลาดหลักทรัพย์กำลังตรวจสอบการซื้อขายหลักทรัพย์ดังกล่าวในการซื้อขายหลักทรัพย์ที่ติดเครื่องหมาย **DS** ตลาดหลักทรัพย์กำหนดข้อปฏิบัติว่า ผู้ซื้อจะต้องใช้เงินสดชำระค่าหุ้นทันที และผู้ขายจะต้องส่งมอบใบหุ้นทันทีเช่นเดียวกัน บริษัทสมาชิกต้องงดซื้อขายหุ้นที่ติดเครื่องหมาย **DS** เพื่อบัญชีตนเองและจะต้องรายงานรายชื่อผู้ซื้อขายหลักทรัพย์นั้น ๆ ให้ตลาดหลักทรัพย์ภายในเที่ยงวันของวันทำการถัดไป

ซ

เซอร์กิตเบรกเกอร์ (circuit breaker)

เป็นมาตรการที่ตลาดหลักทรัพย์นำมาใช้หยุดการซื้อขายหลักทรัพย์ชั่วคราวในยามที่การซื้อขายโดยรวมในตลาดหลักทรัพย์เกิดตกต่ำลงอย่างมากมาผิดปกติ ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ลงทุนโดยทั่วไปได้มีเวลาตรวจสอบข้อมูลและข่าวสารต่าง ๆ ระยะเวลาหนึ่งก่อนที่จะเปิดให้ทำการซื้อขายหลักทรัพย์ได้ต่อไป ในปัจจุบันนี้ระบบ **circuit breaker** ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกำหนดว่า หากระดับ **SET Index** ลดต่ำลงเท่ากับหรือเกินกว่า **10%** จากจุดปิดของวันก่อน ตลาดหลักทรัพย์จะหยุดพักการซื้อขาย **30** นาที เมื่อเปิดซื้อขายใหม่แล้วหาก **SET Index** ลดต่ำลงอีก จนมีระดับที่ลดลงเท่ากับหรือเกินกว่า **20%** จากจุดปิดของวันก่อน ตลาดหลักทรัพย์จะหยุด

พักการซื้อขายอีก 1 ชั่วโมง แล้วเปิดให้ซื้อขายต่อจนถึงวัน ในการหยุดพักการซื้อขายกรณีใดกรณีหนึ่งข้างต้น ถ้าระยะเวลาในรอบการซื้อขายนั้นเหลือไม่ถึง 30 นาทีหรือ 1 ชั่วโมงแล้วแต่กรณี จะพักการซื้อขายเพียงระยะเวลาที่เหลือในรอบดังกล่าวเท่านั้น แล้วเปิดซื้อขายรอบใหม่ตามปกติต่อไป

ค

ดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET Index)

ดัชนีราคาหุ้นประเภทที่คำนวณด้วยราคาหุ้นสามัญแบบถ่วงน้ำหนักด้วยจำนวนหุ้นจดทะเบียนเป็นดัชนีที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยคำนวณขึ้น โดยใช้หุ้นสามัญจดทะเบียนทุกตัวในตลาดหลักทรัพย์ในการคำนวณสูตรการคำนวณเป็นดังนี้

$$\text{SET Index} = \frac{\text{ค่าเฉลี่ย (ถ่วงน้ำหนัก) ของราคาหุ้นสามัญทุกตัวในตลาดหลักทรัพย์ ณ วันปัจจุบัน} \times 100}{\text{ค่าเฉลี่ย (ถ่วงน้ำหนัก) ของราคาหุ้นสามัญทุกตัวข้างต้น ณ 30 เม.ย. 2518}}$$

= มูลค่าตลาดโดยรวมของหุ้นสามัญจดทะเบียนทุกตัว ณ วันปัจจุบัน $\times 100$ / มูลค่าตลาดโดยรวมของหุ้นสามัญข้างต้น ณ 30 เม.ย.2518

ดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยแสดงมูลค่าเฉลี่ยของหุ้นสามัญทั้งหมดในตลาดหลักทรัพย์ ณ วันปัจจุบัน เทียบกับมูลค่าเฉลี่ยของหุ้นดังกล่าว ณ วันฐาน ค่าเปลี่ยนแปลงของดัชนีนี้จึงแสดงถึงระดับการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าหุ้นสามัญทั้งหมดในตลาดหลักทรัพย์ด้วย

ดัชนีเซท 50 (SET 50 Index)

เป็นดัชนีราคาหุ้นที่ตลาดหลักทรัพย์จัดทำขึ้นอีกตัวหนึ่ง เพื่อใช้แสดงระดับและความเคลื่อนไหวของราคาหุ้นสามัญ 50 ตัวที่มีมูลค่าตลาดสูงและการซื้อขายมีสภาพคล่องสูงอย่างสม่ำเสมอ สูตรและวิธีการคำนวณเป็นเช่นเดียวกับการคำนวณ SET Index แต่ใช้วันที่ 16 สิงหาคม 2538 เป็นวันฐาน

ค

ตัวแทนสนับสนุน

หมายถึง นิติบุคคลหรือบุคคลธรรมดาซึ่งบริษัทจัดการตั้งให้เป็นตัวแทนในการขาย หรือรับซื้อคืน หน่วยลงทุน โดยบุคคลดังกล่าวต้องเป็นบุคคลที่ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงาน คณะกรรมการ ก.ล.ต. ทั้งนี้บุคคลที่ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงาน คณะกรรมการ ก.ล.ต. ที่เป็นบุคคลธรรมดา จะมี 2 ระดับ คือ

(1) บุคคลธรรมดาที่ได้รับความเห็นชอบระดับหนึ่ง: สามารถให้คำแนะนำ เฉพาะเจาะจง และ คำแนะนำทั่วไป

(2) บุคคลธรรมดาที่ได้รับความเห็นชอบระดับสอง: สามารถให้คำแนะนำ ได้เฉพาะคำแนะนำ ทั่วไป นอกจากนี้กรณีของบริษัทจัดการขายหรือรับซื้อคืนหน่วยลงทุนด้วยตนเอง หรือตั้งให้บริษัท หลักทรัพย์ที่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประเภทการจัดจำหน่ายหลักทรัพย์เป็นผู้จัดจำหน่าย หน่วยลงทุน

พนักงานของบริษัทจัดการที่ทำหน้าที่ขายหรือรับซื้อคืนหน่วยลงทุน พนักงานของตัวแทน สนับสนุน และพนักงานของผู้จัดจำหน่ายที่ทำหน้าที่ขายหน่วยลงทุน ต้องเป็นบุคคลที่ได้รับความ เห็นชอบจากสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. เช่นเดียวกัน ทั้งนี้บริษัทจัดการ ผู้จัด จำหน่ายและ ตัวแทนสนับสนุนต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการขายและรับซื้อคืนหน่วยลงทุนที่ คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนดด้วย

ตราสารแห่งทุน

หมายถึงตราสารที่แสดงความเป็นเจ้าของกิจการในฐานะผู้ถือหุ้น การลงทุนในตราสารทุนนี้ จะมีความเสี่ยงมากกว่าการลงทุนในตราสารหนี้ เพราะสิทธิเรียกร้องในทรัพย์สินของกิจการในกรณีที่เกิดการล้มละลายจะอยู่หลังเจ้าหนี้ ข้อดีของการเป็นเจ้าของ หรือผู้ถือหุ้นของกิจการก็คือ ถ้ากิจการ มีกำไร จะมีส่วนแบ่งในกำไรของกิจการ อย่างเต็มที่ในรูปของเงินปันผล แต่ในทางกลับกันถ้า กิจการขาดทุน ผู้เป็นเจ้าของอาจจะไม่ได้รับผลตอบแทนเลย เพราะกิจการไม่สามารถจ่ายเงินปัน ผลได้นอกจากนี้ผู้ลงทุนในตราสารทุนก็อาจจะได้รับกำไร หรือขาดทุนจากการเปลี่ยนแปลงของ ราคาหุ้นที่อยู่ในตลาดด้วย ตัวอย่างตราสารทุน ได้แก่ หุ้น ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้น

ตราสารแห่งหนี้

เป็นตราสารที่ออกโดยเจ้าของกิจการ รัฐวิสาหกิจ หรือรัฐบาล มีการจ่ายผลตอบแทนในรูปของ ดอกเบี้ยเป็นงวด ๆ พร้อมกับจ่ายเงินคืนให้แก่เจ้าของเงินเมื่อครบกำหนดที่ตกลงกันไว้ ซึ่งระยะเวลา ครบกำหนดของตราสารหนี้ จะมีทั้งที่เป็นระยะสั้น (ไม่เกิน 1 ปี) ปานกลาง (1 ถึง 5 ปี) และระยะ ยาว(5 ปีขึ้นไป) ผู้ถือตราสารหนี้มีฐานะ เป็นเจ้าหนี้ของผู้ออกตราสาร เนื่องจากเป็นผู้ให้กิจการกู้ยืม ไปลงทุน และผู้ลงทุน ที่มีฐานะเป็นเจ้าหนี้นั้นจะมีสิทธิเรียกร้องการชำระคืนเงินต้นก่อนผู้เป็น เจ้าหนี้หรือ ผู้ถือหุ้นของกิจการ ในกรณีที่เลิกบริษัทหรือล้มละลาย การลงทุนในตราสารหนี้ก็ยังคง

มีความเสี่ยง ถ้าหากว่ากิจการที่ออกตราสารนั้นมีปัญหาทางการเงิน หรือล้มละลาย ไม่สามารถ
จ่ายเงินต้นได้ทั้งหมด หรือหากตราสารนี้มีมูลค่าเปลี่ยนแปลงลดลงเนื่องจากภาวะการซื้อขาย
ในตลาดรอง ก็จะทำให้ผู้ลงทุนขาดทุนได้ ตัวอย่างตราสารหนี้ ได้แก่ ตั๋วเงินคลัง พันธบัตร ตั๋ว
สัญญาใช้เงิน ตั๋วแลกเงิน ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นกู้

ตราสารสิทธิที่จะซื้อหรือขายทรัพย์สิน (options)

ตราสารที่กำหนดให้ผู้ถือจะซื้อทรัพย์สินจากหรือขายทรัพย์สินให้ผู้ออกตราสารนั้น ทั้งนี้
ตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ เช่น ประเภทและคุณภาพทรัพย์สิน จำนวน ราคา วันหมดอายุของตราสารและ
กำหนดเวลาให้ใช้สิทธิได้ หากเป็นตราสารที่ให้ผู้ถือซื้อทรัพย์สินจะเรียกว่า ตราสารสิทธิเรียก
ซื้อทรัพย์สิน (call options) ถ้าเป็นตราสารที่ให้ผู้ถือขายทรัพย์สินจะเรียกว่าตราสารสิทธิ
ให้ขายทรัพย์สิน (put options) สิ่งที่น่าสนใจสำหรับผู้ถือซื้อหรือขายอาจจะเป็นหุ้นสามัญ
ดัชนีราคาหุ้น พันธบัตรรัฐบาล เงินตราต่างประเทศ หรือสินค้าโภคภัณฑ์ เช่น ข้าวโพด ทองคำ เป็นต้น
ผู้ถือ (หรือผู้ซื้อ) options มีสิทธิเลือกที่จะใช้สิทธิหรือไม่ใช้สิทธิตาม options ก็ได้ แต่
ผู้ขาย options มีพันธะจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขใน options หากว่าผู้ถือขอใช้สิทธิ ถ้าผู้ถือ
ไม่ใช้สิทธิจนกระทั่ง options นั้นหมดอายุ options นั้นจะไม่มีผลผูกพันต่อผู้ขายอีกต่อไป

ท

ที่ปรึกษาทางการเงิน (financial advisor)

สถาบันการเงินที่ได้รับใบอนุญาตจาก ก.ล.ต. ในการให้บริการแก่บริษัทมหาชนจำกัด เกี่ยวกับ
คำปรึกษา ความเห็นและการจัดเตรียมเอกสารข้อมูลต่าง ๆ เพื่อนำเสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการ
ก.ล.ต. ตลาดหลักทรัพย์ ผู้ถือหุ้นและประชาชนทั่วไป เช่น ในกรณีจะนำหุ้นออกขายต่อประชาชน
ทั่วไป จะนำหุ้นเข้าจดทะเบียนกับตลาดหลักทรัพย์ จะจัดทำแผนฟื้นฟูเพื่อแก้ไขฐานะการเงินและ
ผลดำเนินงานของบริษัทให้พ้นจากการเข้าข่ายถูกเพิกถอนจากตลาดหลักทรัพย์ เป็นต้น

ธ

ธนาคารการลงทุน (investment bank หรือ investment banker)

สถาบันการเงินที่ทำหน้าที่เป็น underwriter (ผู้จัดจำหน่ายหลักทรัพย์) หรือ agent
(ตัวแทนจัดจำหน่ายหลักทรัพย์) โดยเป็นคนกลางระหว่างบริษัทผู้ออกหลักทรัพย์กับประชาชนผู้
ต้องการลงทุน หน้าที่ของ investment bank เริ่มตั้งแต่ให้คำปรึกษาก่อนการออกหุ้น

จำหน่ายแก่ประชาชน จัดเตรียมเอกสารเพื่อให้ ก.ล.ต. พิจารณาการจะเสนอขายหลักทรัพย์ และนำราคาขายที่เหมาะสม จัดตั้งผู้ร่วมจัดจำหน่ายและจัดการการจัดจำหน่าย

นอกจากหุ้นออกใหม่ **investment bank** ให้บริการจัดจำหน่ายหุ้นที่ออกจำหน่ายไปแล้วด้วย โดยการนำจำนวนหุ้นทั้งหมดที่ต้องการขายมาจัดจำหน่ายทั่วไปหรือเจรจาต่อรองหาผู้ซื้อ ธนาคารการลงทุนยังอาจให้บริการรับซื้อคืน (**maintain markets**) หุ้นที่ตนจัดจำหน่ายออกไปแล้วด้วย รวมถึงให้บริการจัดหาผู้ซื้อในกรณีลูกค้าต้องการขายหุ้นแบบ **private placement** ด้วย **investment bank** ส่วนใหญ่จะทำหน้าที่เป็น **broker** (นายหน้า) และ **dealer** (ผู้ค้าหลักทรัพย์) ในการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดรองด้วย รวมทั้งอาจให้บริการธุรกรรมการเงินอื่น ๆ ที่มีเพิ่มมากขึ้นทุกวัน

น

นายหน้าหรือบริษัทนายหน้า (**broker หรือ brokerage firm หรือ brokerage house**)

บริษัทหลักทรัพย์ที่เป็นสมาชิกตลาดหลักทรัพย์ ทำหน้าที่เป็นตัวแทนซื้อหรือขายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ให้แก่ผู้แก่ผู้ลงทุน โดยได้รับค่าธรรมเนียมหรือค่านายหน้าจากผู้ลงทุนเป็นผลตอบแทน บริษัทนายหน้าดังกล่าวนี้มักนิยมเรียกกันสั้น ๆ ว่า **broker** ซึ่งคำนี้จะมีความหมายครอบคลุมไปถึงบุคลากรของบริษัทนายหน้าด้วย

บ

ใบอนุญาตเป็นเจ้าหน้าที่การตลาด (**sale license**)

ใบอนุญาตที่ตลาดหลักทรัพย์ออกให้แก่ผู้ที่จะปฏิบัติหน้าที่ให้คำแนะนำหรือคำปรึกษาแก่บุคคลใด ๆ เกี่ยวกับการลงทุนในหลักทรัพย์ ผู้จะยื่นขอใบอนุญาตเป็นเจ้าหน้าที่การตลาดจะต้องเป็นพนักงานของบริษัทสมาชิกหรือบริษัทหลักทรัพย์ ซึ่งผ่านการอบรมและทดสอบความรู้เกี่ยวกับการเป็นเจ้าหน้าที่การตลาดจากสถาบันฝึกอบรมของสมาคมบริษัทหลักทรัพย์ และจะต้องมีคุณสมบัติอื่นตามที่ตลาดหลักทรัพย์กำหนด ใบอนุญาตนี้มีอายุ 2 ปี นับจากวันที่ตลาดหลักทรัพย์ออกให้ เจ้าหน้าที่การตลาดที่ต้องการต่อใบอนุญาตจะต้องเข้าอบรมหลักสูตรการตลาดหลักทรัพย์ก่อนทุกครั้งที่ยื่นขอต่ออายุใบอนุญาต

บริษัทจัดการ

บริษัทหลักทรัพย์ที่ได้ใบอนุญาตให้ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทจัดการกองทุนรวม (บลจ.) ปัจจุบันมีทั้งสิ้น 14 บริษัท

บริษัทจดทะเบียน (listed company)

บริษัทมหาชนจำกัดที่จดทะเบียนหลักทรัพย์ของบริษัทเพื่อให้มีการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ บริษัทดังกล่าวต้องมีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่ตลาดหลักทรัพย์กำหนดและต้องปฏิบัติตาม **listing agreement**

ใบสำคัญแสดงสิทธิในการซื้อหลักทรัพย์ที่สำรองไว้ (covered warrant)

ใบสำคัญแสดงสิทธิในการซื้อหลักทรัพย์ที่ออกโดยผู้หนึ่งผู้ใดที่มีใบบริษัทผู้ออกหลักทรัพย์ ซึ่งผู้ออกตราสารได้มีการกันสำรองหลักทรัพย์ไว้หรือวางหลักประกันไว้เพื่อรองรับการใช้สิทธิตามใบสิทธิตามใบสำคัญแสดงสิทธิที่ออกนั้น หากผู้ถือ **covered warrant** เรียกใช้สิทธิซื้อหลักทรัพย์ผู้ออก **covered warrant** จะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ระบุใน **covered warrant** นั้น

ป

ปันผล (dividend)

ส่วนของกำไรที่บริษัท (หรือกองทุนรวม) แบ่งจ่ายให้แก่ผู้ถือหุ้นสามัญและหุ้นบุริมสิทธิ (หรือผู้ถือหุ้นหน่วยลงทุน) ตามสิทธิของแต่ละหุ้นปันผลแก่หุ้นบุริมสิทธิมักกำหนดไว้ตายตัวเป็นร้อยละของราคาตราไว้ แต่ปันผลแก่หุ้นสามัญ (หรือหน่วยลงทุน) จะมากหรือน้อยเปลี่ยนแปลงไปตามผลการดำเนินงานของบริษัทในแต่ละปี คณะกรรมการบริษัทจะประกาศจ่ายปันผลแก่หุ้นสามัญเป็นคราว ๆ ไป ปันผลอาจจ่ายเป็นเงินสดหรือหุ้นก็ได้ แต่การจะจ่ายหุ้นปันผลในประเทศไทยยังติดขัดเรื่องภาระภาษีซึ่งผู้เกี่ยวข้องกำลังพิจารณาแก้ไขอยู่

ผ

ผู้ขายหน่วยลงทุน

หมายถึง บุคคลที่ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานให้ทำหน้าที่ขายหรือรับซื้อคืนหน่วยลงทุน ซึ่งแบ่งได้ เป็น 3 กลุ่ม คือ บริษัทจัดการเป็นผู้ขายเอง การแต่งตั้งผู้จัดจำหน่าย และการตั้งตัวแทนสนับสนุน

ผู้จัดจำหน่าย

บริษัทหลักทรัพย์ที่ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทการจำหน่ายหลักทรัพย์ที่ได้รับ การแต่งตั้งจากบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวมให้จัดจำหน่ายหน่วยลงทุนของกองทุนรวม โดยพนักงานผู้ทำหน้าที่ขายหน่วยลงทุนเป็นบุคคลที่ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต.

ผู้จัดการกองทุนรวม

กรรมการหรือพนักงานของ บลจ. ที่ได้รับมอบหมายให้มีอำนาจตัดสินใจลงทุนในหลักทรัพย์ ทรัพย์สินอื่น หรือหาผลตอบแทนโดยวิธีอื่น เพื่อเป็นทรัพย์สินของกองทุนรวม ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต.

ผู้ดูแลผลประโยชน์ (trustee)

สถาบันการเงินซึ่งทำหน้าที่ผู้ดูแลผลประโยชน์ให้แก่ผู้ถือหน่วยลงทุนของกองทุนรวม โดยดูแลให้ บลจ. ปฏิบัติตามโครงการที่ได้รับอนุมัติจากสำนักงาน ก.ล.ต. และเป็นผู้เก็บรักษาทรัพย์สินของกองทุนรวม นอกจากนี้ จะต้องเป็นผู้เก็บรักษาทรัพย์สินของกองทุนรวม นอกจากนี้ จะต้องเป็นผู้ที่ไม่มีความสัมพันธ์กับ บลจ. ด้วย

ผู้ลงทุนสถาบัน (institutional investors)

หมายถึง ผู้ลงทุนดังต่อไปนี้

1. ธนาคารพาณิชย์
2. บริษัทเงินทุน
3. บริษัทหลักทรัพย์ที่ซื้อหน่วยลงทุนเพื่อเป็นทรัพย์สินของตนเอง หรือเพื่อการบริหารกองทุนส่วนบุคคล หรือเพื่อการจัดการ โครงการที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุนธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจฟองซิเออร์
4. บริษัทเครดิตฟองซิเออร์
5. บริษัทประกันภัย
6. นิติบุคคลที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้นซึ่งมิได้เป็นบุคคลตาม ข้อ 9
7. ธนาคารแห่งประเทศไทย
8. สถาบันการเงินระหว่างประเทศ
9. ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ
10. กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาาระบบสถาบันการเงิน

11. กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
12. กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ
13. กองทุนรวมตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535
14. นิติบุคคลที่มีเงินลงทุนในหลักทรัพย์ตามงบการเงินปีล่าสุดที่ผู้สอบบัญชีตรวจสอบแล้วตั้งแต่หนึ่งร้อยล้านบาทขึ้นไป
15. นิติบุคคลซึ่งมีผู้ถือหุ้นเป็นบุคคลตามข้อ 1 ถึงข้อ 14 ถือหุ้นรวมกันเกินกว่าร้อยละเจ็ดสิบห้าของจำนวนหุ้น ที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมด
16. ผู้ลงทุนต่างประเทศซึ่งมีลักษณะเดียวกับผู้ลงทุนตามข้อ 1 ถึง ข้อ 15
17. ผู้ลงทุนที่มีชื่อผู้ลงทุนตามข้อ 1 ถึง ข้อ 16 ซึ่งชื่อหน่วยลงทุนตั้งแต่สิบล้านบาทขึ้นไป

ผลตอบแทนจากการลงทุน

ผู้ลงทุนในกองทุนรวมจะได้รับผลตอบแทนใน 2 ลักษณะ ได้แก่ กำไรจากการขายหน่วยลงทุนและเงินปันผลของกองทุนรวม เงินปันผลหมายถึงส่วนแบ่งกำไรของกองทุนนั้น ๆ (ในกรณีเป็นกองทุนรวมที่มีนโยบายจ่ายเงินปันผล) ถ้าเป็นบุคคลธรรมดาได้รับเงินปันผลจะถูกหักภาษี 10 % หรือนำมารวมคำนวณภาษีปลายปีในอัตราก้าวหน้า

ผู้ดูแลและเก็บรักษาหลักทรัพย์ หรือผู้รับฝากทรัพย์สิน (custodian)

ธนาคารหรือสถาบันการเงินที่ทำหน้าที่ดูแลและเก็บรักษาใบหุ้นและสินทรัพย์อื่น ๆ ให้แก่กองทุนส่วนบุคคล กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ บุคคลธรรมดา หรือบริษัทที่เป็นลูกค้า

ผู้ค้าหลักทรัพย์ (dealer)

บริษัทหลักทรัพย์ที่ได้รับใบอนุญาตทำธุรกรรมในฐานะผู้ค้าหลักทรัพย์ ผู้ค้าหลักทรัพย์จะซื้อและขายหลักทรัพย์เพื่อบัญชีลงทุนของตนเอง และรับความเสี่ยงจากการซื้อขายนั้น ในกรณีที่ลูกค้าซื้อหุ้นจาก dealer ลูกค้าจะได้รับหุ้นที่โอนมาจาก portfolio ของ dealer นั้น การซื้อขายหุ้นโดย market maker เพื่อทำหน้าที่สร้างสภาพคล่องให้กับหลักทรัพย์ที่ตนดูแลอยู่ก็เป็นการทำหน้าที่ในฐานะ dealer ด้วย

ผู้สร้างสภาพคล่อง (market maker)

บริษัทสมาชิกของตลาดหุ้นแห่งใดแห่งหนึ่งที่ได้รับอนุญาตให้ทำหน้าที่ดูแลหุ้นของบริษัทใดบริษัทหนึ่ง เพื่อให้หุ้นดังกล่าวมีสภาพคล่องในการซื้อขายอย่างต่อเนื่อง ในการทำหน้าที่เป็น market maker หุ้นใดบริษัทสมาชิกจะต้องส่งทั้งคำสั่งซื้อและคำสั่งขายหลักทรัพย์ดังกล่าวใน

ขณะเดียวกัน เพื่อให้มั่นใจว่าผู้ลงทุนที่ต้องการขายหรือต้องการซื้อหุ้นดังกล่าวนี้จะสามารถ
กระทำได้เสมอ

พ

พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ.2535 (The Securities and
Exchange Act B.E. 2535)

พระราชบัญญัติเพื่อกำกับดูแลธุรกิจหลักทรัพย์ในประเทศไทย ประกาศใช้ในปี พ.ศ.2535 แทน
พระราชบัญญัติตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ. 2517 ซึ่งแก้ไขในปี พ.ศ.2527

พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์กำหนดให้จัดตั้งคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์
และตลาดหลักทรัพย์ขึ้นมา เพื่อทำหน้าที่กำกับดูแลและพัฒนาอุตสาหกรรมหลักทรัพย์ทั้งระบบ ซึ่ง
รวมถึงการออกหลักทรัพย์จำหน่ายในตลาดแรก การซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดรอง การดำเนินงาน
ของตลาดหลักทรัพย์และองค์กรต่าง ๆ เกี่ยวกับอุตสาหกรรมหลักทรัพย์ รวมถึงการพัฒนาตลาดทุน
ให้ก้าวหน้า ทันสมัยและมีเสถียรภาพ

พอร์ต โพลีโอ ดูเรชั่น (portfolio duration)

อายุถัวเฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนักของกระแสเงินสดที่ได้รับจากทรัพย์สินของกองทุนรวม ซึ่งคำนวณ
ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สมาคมบริษัทจัดการกำหนด

ม

มูลค่าทรัพย์สินสุทธิของกองทุน (NAV)

มูลค่าทรัพย์สินที่กองทุนรวมลงทุนทั้งหมดตามราคาตลาด หักด้วยค่าใช้จ่ายค้างจ่ายทั้งสิ้นของ
กองทุนรวม ดังนั้น NAV จะแสดงมูลค่าของกองทุนรวม ณ ขณะใดขณะหนึ่ง

มูลค่าหน่วยลงทุน

มูลค่าทรัพย์สินสุทธิของกองทุนรวมหารด้วยจำนวนหน่วยลงทุนที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของ
กองทุนรวม

มูลค่าตามบัญชี (book value)

เป็นมูลค่าของหุ้นสามัญ 1 หุ้นที่ได้จากการประเมินค่าสินทรัพย์สุทธิ (net asset value) ต่อหุ้นตามงบดุลล่าสุดของบริษัทผู้ออกหุ้นซึ่งหมายความว่าหากบริษัทนี้เลิกกิจการและสามารถนำสินทรัพย์รวมถึงหนี้สินต่าง ๆ ไปแปรเป็นเงินสดได้ตามมูลค่าที่ระบุในงบดุลนั้นแล้วผู้ถือหุ้นจะได้รับเงินคืนในจำนวนเท่ากับมูลค่าตามบัญชีต่อการถือหุ้น 1 หุ้น

มูลค่าตามบัญชี = สินทรัพย์รวม - หนี้สินรวม / จำนวนหุ้นสามัญทั้งหมดที่บริษัทออกเรียกชำระ
เงินค่าหุ้นแล้ว

มูลค่าตามราคาตลาด (market capitalization)

มูลค่าโดยรวมของหุ้นสามัญของบริษัทใด ๆ ที่คำนวณขึ้นโดยใช้ราคาตลาดของหุ้นนั้นคูณกับจำนวนหุ้นสามัญจดทะเบียนทั้งหมดของบริษัทดังกล่าว

มูลค่าตามหน้าตราสาร (มูลค่าที่ตราไว้) (face value หรือ par value)

มูลค่าของหลักทรัพย์ที่กำหนดระบุไว้บนใบตราสารซึ่งจะเป็นไปตามข้อกำหนดในหนังสือบริคณห์สนธิของแต่ละบริษัท มูลค่าที่ตราไว้เป็นข้อมูลที่แสดงให้ทราบถึงมูลค่าเงินลงทุนเริ่มแรกสำหรับหุ้นแต่ละหน่วย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการวิเคราะห์ทางบัญชี และใช้แสดงให้ทราบถึงทุนจดทะเบียนตามกฎหมาย เช่น ทุนจดทะเบียน 100 ล้านบาท แบ่งเป็น 10 ล้านหุ้น มูลค่าตราไว้หุ้นละ 10 บาท เป็นต้น มูลค่าที่ตราไว้มีประโยชน์ในการกำหนดอัตราผลตอบแทนสำหรับผู้ถือหุ้นกู้ พันธบัตร และหุ้นบุริมสิทธิ เพราะดอกเบี้ยที่จ่ายให้แก่ผู้ถือหุ้นกู้ พันธบัตร รวมถึงเงินปันผลตอบแทนแก่ผู้ถือหุ้นบุริมสิทธิจะกำหนดเป็นอัตราร้อยละของมูลค่าที่ตราไว้

มูลค่าที่ตราไว้ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับราคาตลาดที่ตกลงซื้อขายกันในตลาดหลักทรัพย์ ราคาตลาดจะถูกกำหนดขึ้นโดยภาวะอุปสงค์และอุปทานในตลาด ซึ่งเป็นไปตามปัจจัยพื้นฐานของหลักทรัพย์นั้น ๆ และสภาวะการซื้อขายในตลาด par value อาจเรียก face value (มูลค่าตามหน้าตราสาร) หรือ nominal value (มูลค่าที่กำหนดไว้)

ร

ราคาขายหน่วยลงทุน

จะเท่ากับมูลค่าหน่วยลงทุนบวกค่าธรรมเนียมการขาย (ถ้ามี) โดยปกติค่าธรรมเนียมการขายจะคิดเป็นร้อยละของมูลค่าหน่วยลงทุน

ราคาซื้อคืนหน่วยลงทุน

จะเท่ากับมูลค่าหน่วยลงทุนหักด้วยค่าธรรมเนียมการรับซื้อคืน (ถ้ามี) โดยปกติค่าธรรมเนียมการรับซื้อคืนจะคิดเป็นร้อยละของมูลค่าหน่วยลงทุน

ราคาเสนอซื้อสูงสุด (bid)

ราคาเสนอซื้อสูงสุดของหลักทรัพย์หนึ่ง ณ ขณะใดขณะหนึ่ง ซึ่งเวลานั้นอาจมีราคาเสนอซื้อเข้ามาหลายราคา แต่ระบบซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์จะแสดงราคาเสนอซื้อที่สูงสุดไว้ ซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์ว่า ผู้เสนอซื้อที่ให้ราคาสูงกว่าควร ได้สิทธิซื้อก่อนรายอื่น ๆ

ราคาเพดาน (ceiling price)

ระดับสูงสุดที่ราคาหุ้นจะขึ้นไปได้ในแต่ละวันทำการ ปัจจุบันนี้ตลาดหลักทรัพย์กำหนดว่าการสูงขึ้นของราคาหุ้นในแต่ละวันจะเกินกว่าร้อยละ 30 ของราคาปิดวันก่อนไม่ได้ เช่น หุ้น A มีราคาปิดวันก่อนที่ 100 บาท ราคาเพดานในวันนี้จะเท่ากับ 130 บาท หมายถึงว่าวันนี้การซื้อขายหุ้น A จะกระทำที่ราคาสูงกว่า 130 บาท (ราคาเพดาน) ไม่ได้ (ดู floor price และ daily price limit) ข้อกำหนดเรื่องราคาเพดานไม่บังคับใช้กับการซื้อขายบน foreign board และบน big-lot board ในกรณีที่ยกการซื้อขายมีปริมาณเท่ากับหรือเกินกว่า 10% ของทุนจดทะเบียน

ราคาปิด (close หรือ closing price)

ราคาของหลักทรัพย์ใด ๆ ที่เกิดจากการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์เป็นรายการสุดท้ายของแต่ละวัน

ระบบเครดิตบาลานซ์ (credit balance)

เป็นระบบบัญชีลูกค้าเงินกู้เพื่อหลักทรัพย์ (margin account) ที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยให้นำมาใช้แทนระบบ margin account ที่ใช้กันมาแต่เดิม ตามระบบ credit balance ผู้ลงทุนที่ต้องการกู้เงินเพื่อซื้อหลักทรัพย์จะต้องนำเงินสดจำนวนหนึ่งมาวางไว้กับบริษัทนายหน้าของตน เช่น 1,000,000 บาท จากนั้นบริษัทนายหน้าก็จะกำหนดวงเงินให้ซื้อหลักทรัพย์ ซึ่งจะขึ้นอยู่กับระดับ initial margin rate ที่กำหนดไว้ หาก initial margin เท่ากับ 50% วงเงินให้ซื้อหลักทรัพย์จะเท่ากับ $1,000,000 / 50\% = 2,000,000$ บาท ซึ่งความหมายว่า 1,000,000 บาทแรกซื้อด้วยเงินสดของผู้ลงทุนส่วนที่เกินจากนั้นอีก 1,000,000 บาทเป็นเงินที่บริษัทสมาชิกให้กู้ หากผู้ลงทุนซื้อหุ้นน้อยกว่า 1,000,000 บาทที่วางไว้ เช่น ซื้อหุ้นเพียง 400,000 บาท เงินสดส่วนที่เหลืออีก 600,000 บาท จะได้รับดอกเบี้ยทำนองเดียวกับการฝากเงิน หากซื้อหุ้น

1,700,000 บาท ส่วน 700,000 บาทที่เกินจากเงินสดของตน ผู้ลงทุนต้องเสียดอกเบี้ยเงิน
เงินกู้ให้แก่บริษัทสมาชิกผู้ให้กู้

นอกจากนี้หลักทรัพย์ที่ผู้ลงทุนซื้อไว้ในบัญชี **credit balance** จะต้องมีการ **mark to market** (ปรับมูลค่าตามราคาตลาด) ทุกวัน เพื่อให้สะท้อนถึงมูลค่าที่เป็นจริงตามราคาตลาดที่เปลี่ยนแปลงไป หากราคาของหลักทรัพย์ที่ซื้อไว้ปรับตัวสูงขึ้นจะมีผลให้กำลังซื้อของผู้ลงทุนรายนี้เพิ่มสูงขึ้นเท่ากับมูลค่าที่สูงขึ้นของหลักทรัพย์ แต่ถ้าหลักทรัพย์ที่ซื้อไว้นั้นมีราคาตลาดลง กำลังซื้อของผู้ลงทุนนั้นก็ลดลงตามมูลค่าหลักทรัพย์ที่ลดลง

ราคาพื้น (floor price)

ระดับราคาต่ำสุดของแต่ละหลักทรัพย์ที่จะซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ได้สำหรับวันทำการหนึ่ง ๆ ซึ่งคำนวณขึ้นจาก **daily price limit** ของตลาดหลักทรัพย์ ปัจจุบันระดับที่เป็น **floor price** คือระดับราคาที่ต่ำลง 30% จากราคาปิดของวันก่อน เช่น วันก่อนปิดที่ราคา 50 บาท ราคาพื้นวันนี้จะเป็น 35 บาท วันนี้จะมีการซื้อขายในราคาต่ำกว่า 35 บาทไม่ได้

ราคาตลาด (market price)

ราคาหุ้นใด ๆ ในตลาดหลักทรัพย์ที่เกิดจากการซื้อขายครั้งหลังสุดเป็นราคาที่สะท้อนถึงความต้องการซื้อและความต้องการขายจากผู้ลงทุนโดยรวมในขณะนั้น

ระบบแอสเซท (Automated System for the Stock Exchange of Thailand: ASSET)

เป็นระบบคอมพิวเตอร์เพื่ออำนวยความสะดวกแก่การซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มักเรียกสั้น ๆ ว่า **ASSET** เริ่มนำมาใช้ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2534 โดยใช้แทนระบบซื้อขายแบบเดิมซึ่งใช้วิธีประมูลโดยตัวแทนบริษัทสมาชิกจัดแจ้งราคาที่ต้องการซื้อหรือขายบนกระดานซื้อขายในห้องค้าหลักทรัพย์ซึ่งเรียกว่า **post on board** เมื่อใช้ระบบ **ASSET** ก็ไม่ต้องมีตัวแทนของบริษัทสมาชิกในห้องค้าหลักทรัพย์ การส่งคำสั่งซื้อหรือคำสั่งขายกระทำโดยตัวแทนของบริษัทสมาชิกซึ่งอยู่ที่บริษัท ป้อนข้อมูลดังกล่าวผ่านคอมพิวเตอร์ของตนที่ต่อเชื่อมกับระบบ **ASSET** ระบบ **ASSET** จะบันทึกข้อมูลทั้งหมดเข้าระบบและจัดเรียงลำดับการได้สิทธิซื้อ (หรือขาย) ก่อนและหลังของแต่ละคำสั่งซื้อ (หรือคำสั่งขาย) หากราคาซื้อและราคาขายตรงกันระบบ **ASSET** จะจับคู่ให้เกิดการซื้อขายโดยอัตโนมัติ (**automatching**) อย่างไรก็ตาม ระบบ **ASSET** ก็รองรับรายการซื้อขายที่ตกลงกันได้แล้วค่อยส่งแจ้งรายงานเข้ามาในระบบด้วย ซึ่งวิธีนี้เรียกว่า **put through** ซึ่งให้ใช้สำหรับการซื้อ

ขายหุ้นที่จัดเป็นการซื้อขายรายใหญ่ (big lot) ตามเกณฑ์ที่ตลาดหลักทรัพย์กำหนดและการซื้อขายตราสารหนี้

ในระบบ ASSET จัดแบ่งการทำงานเป็น 4 ส่วนคือ ส่วนจำเป็น main board สำหรับการซื้อขายหลักทรัพย์ปกติทั่วไป ซึ่งปริมาณการซื้อขายต้องเต็มหน่วยซื้อขาย (board lot) ส่วนที่เป็น odd - lot board สำหรับการซื้อขายหลักทรัพย์จำนวนต่ำกว่า 1 หน่วยซื้อขาย ส่วนที่เป็น big - lot board สำหรับการซื้อขายหลักทรัพย์รายใหญ่ และ foreign board สำหรับการซื้อขายที่มีชื่อชาวต่างประเทศเป็นผู้ถือครอง

ว

วันทำการซื้อขายหน่วยลงทุน

วันที่บริษัทจัดการ หรือตัวแทนเพื่อซื้อหรือขายหน่วยลงทุนทำการขายหรือรับซื้อคืนหน่วยลงทุนตามคำสั่งที่ได้รับจากผู้ลงทุน ทั้งนี้ บลจ. จะกำหนดไว้หนังสือชี้ชวนเสนอขายหน่วยลงทุนของแต่ละกองทุนรวม

วันปิดสมุดทะเบียนพักการโอนหุ้น (book-closing date)

วันที่บริษัทสั่งให้นายทะเบียนหลักทรัพย์ปิดรับการโอนหุ้นของบริษัททั้งนี้เพื่อที่นายทะเบียนหลักทรัพย์จะได้ตรวจเช็คและรวบรวมรายชื่อผู้ถือหุ้นที่ปรากฏอยู่ในทะเบียนหลักทรัพย์ ณ วันดังกล่าว เป็นผู้ได้รับสิทธิต่าง ๆ ที่บริษัทประกาศมอบให้ครั้งล่าสุดนั้น เช่น สิทธิรับเงินปันผล สิทธิจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนหรือสิทธิเข้าประชุมผู้ถือหุ้น เป็นต้น ดังนั้น หากผู้ลงทุนที่เข้าไปซื้อหุ้นในวันดังกล่าวหรือหลังจากนั้นก็จะได้ไม่ได้รับสิทธิที่บริษัทประกาศมอบให้แก่ผู้ถือหุ้นในคราวนั้น ๆ

ส

สำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. (The Office of the Securities and Exchange Commission)

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามมาตรา 17 ของ พ.ร.บ. หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 เพื่อปฏิบัติการใด ๆ ให้เป็นไปตามมติของคณะกรรมการ ก.ล.ต. และปฏิบัติงานอื่นตามบทบัญญัติแห่ง พ.ร.บ. หลักทรัพย์ฯ

สมาคมบริษัทจัดการลงทุน (The Association of Investment Management Companies: AIMC)

เป็นสมาคมที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจหลักทรัพย์ตาม พ.ร.บ.หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 ก่อตั้งขึ้นเมื่อเดือนพฤษภาคม 2537 เป็นศูนย์รวมของบริษัทหลักทรัพย์ประเภทบริษัทจัดการลงทุน ในอันที่จะสร้างมาตรฐานและพัฒนาการประกอบธุรกิจด้านนี้ พัฒนาการลงทุนและตลาดทุนไทย รักษาผลประโยชน์และอำนวยความสะดวกแก่ผู้ลงทุนในกองทุนรวม

สมาคมบริษัทหลักทรัพย์ (The Association of Securities Companies: ASCO)

สมาคมที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจหลักทรัพย์ตาม พ.ร.บ.หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 จุดประสงค์เพื่อเป็นศูนย์รวมของบริษัทหลักทรัพย์ทุกประเภท ในอันที่จะร่วมมือกันและให้ความร่วมมือองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนในการส่งเสริมพัฒนาตลาดทุนและธุรกิจหลักทรัพย์ของไทย สมาคมบริษัทหลักทรัพย์มีชื่อย่อ ๆ ว่า ASCO

สถาบันจัดอันดับความน่าเชื่อถือ (credit rating agency)

บริษัทซึ่งทำหน้าที่ให้บริการจัดอันดับคุณภาพและความเสี่ยงของตราสารประเภทหนี้ หรือของบริษัทหรือองค์กรต่าง ๆ ในการจัดอันดับความน่าเชื่อถือของตราสารหนี้ จะพิจารณาระดับความสามารถของบริษัทผู้ออกตราสารที่จะชำระคืนเงินต้นและชำระดอกเบี้ยได้ตามเวลาและเงื่อนไขที่กำหนดไว้ ผลการจัดอันดับจะเผยแพร่ให้คนทั่วไปได้ทราบเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจลงทุนหรือประโยชน์อย่างอื่น อันดับความน่าเชื่อถือจะแสดงเป็นสัญลักษณ์ตัวอักษร โดยเริ่มจากความน่าเชื่อถือ ระดับสูงสุดไปจนถึงระดับต่ำสุด เช่น อาจจะใช้สูงสุด AAA ไปจนต่ำสุดที่ D เป็นต้นการจัดตั้ง Credit Rating Agency จะต้องได้รับใบอนุญาตจาก ก.ล.ด. ต้องไม่เป็นบริษัทเงินทุนหรือหลักทรัพย์ ต้องมีทุนจดทะเบียนไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด และจะต้องร่วมทุนหรือมีข้อตกลงรับการถ่ายทอดวิชาการกับสถาบันจัดอันดับความน่าเชื่อถือที่มีชื่อเสียงของต่างประเทศ ปัจจุบันนี้ประเทศไทยมีสถาบันประเภทนี้จัดตั้งขึ้นแล้ว คือ The Thai Rating and Information Service Co., Ltd. หรือ TRIS และ The Fitch Ratings (Thailand) Ltd.

สัญญาซื้อขายล่วงหน้า (futures หรือ futures contract)

สัญญาซื้อขายสินค้าที่กำหนดส่งมอบสินค้ากันในอนาคตตามราคาที่ระบุไว้ ณ วันทำสัญญา สัญญาซื้อขายล่วงหน้านี้จะกำหนดรายการที่สำคัญไว้ในสัญญา (เช่น ประเภทและคุณภาพของสินค้า จำนวนสินค้าใน 1 สัญญา กำหนดวันส่งมอบและวิธีการส่งมอบ เป็นต้น) อย่างเป็นทางการ และเป็นมาตรฐาน และมีตลาดรองไว้ให้ซื้อขายเปลี่ยนความเป็นเจ้าของสัญญาด้วย ตัวอย่างเช่น สัญญาซื้อขายเงินตรา

ต่างประเทศล่วงหน้า (currency futures) สัญญาซื้อขายพันธบัตรรัฐบาลล่วงหน้า (government bond futures) และสัญญาซื้อขายดัชนีหุ้นล่วงหน้า (stock index futures) เป็นต้น ผู้ซื้อและผู้ขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้ามีพันธะต้องรับมอบ-ส่งมอบสินค้ากันตามเงื่อนไขในสัญญา เมื่อสัญญาซื้อขายล่วงหน้านั้นถึงกำหนดส่งมอบ

สมาคมบริษัทจดทะเบียน (The Listed Companies Association)

สมาคมที่บริษัทจดทะเบียนร่วมกันจัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นศูนย์กลางของบริษัทจดทะเบียนในการให้ความเห็นต่าง ๆ ต่อการดำเนินงานและการพัฒนาตลาดทุนไทย ให้ความร่วมมือและประสานงานกับองค์กรต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการลงทุนและการเติบโตของตลาดทุนไทย รวมถึงส่งเสริมการประกอบพาณิชย์กรรม และอุตสาหกรรมของสมาชิกสมาคม สมาคมนี้ออกจดทะเบียนก่อตั้งใน พ.ศ. 2532

สิทธิจองซื้อหุ้นออกใหม่ (right)

สิทธิที่บริษัทจดทะเบียนมอบให้แก่ผู้ถือหุ้นของบริษัทในการที่จะจองซื้อหุ้นสามัญจากการเพิ่มทุนของบริษัท ผู้ถือหุ้นจะได้สิทธิตามสัดส่วนของจำนวนหุ้นที่ถือครองอยู่ ราคาจองซื้อหุ้นใหม่ตามสิทธิจะต่ำกว่าราคาตลาดหรือต่ำกว่าราคาเสนอขายแก่บุคคลทั่วไป (public offering price) สิทธิที่มอบให้ผู้ถือหุ้นเดิมนี้อาจกำหนดระยะเวลาให้ใช้สิทธิไว้ด้วยโดยปกติจะไม่เกิน 2 เดือน right ดังกล่าวนี้มีชื่อเรียกเต็ม ๆ ว่า subscription right

สมาคมนักวิเคราะห์หลักทรัพย์ (The Securities Analyst Association)

สมาคมที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยร่วมกับสมาคมบริษัทหลักทรัพย์จัดตั้งขึ้นเมื่อต้นปี 2534 จุดประสงค์เพื่อส่งเสริมการศึกษาและพัฒนาวิชาการด้านการวิเคราะห์หลักทรัพย์และการเงิน เสริมสร้างมาตรฐานจรรยาบรรณและคุณภาพของนักวิเคราะห์หลักทรัพย์ เพื่อการเจริญก้าวหน้าของตลาดทุนไทย สมาคมนี้ออกอบรมโครงการ CFA (Chartered Financial Analyst) ของสหรัฐอเมริกา โครงการ CISA (Certified Investment and Securities Analyst) ซึ่งเป็นหลักสูตร CPF ในภาคภาษาไทย และโครงการ Mini-CISA ซึ่งเป็นหลักสูตรระยะสั้นสำหรับนักวิเคราะห์รุ่นใหม่ที่ยังไม่มีประสบการณ์

หนังสือชี้ชวน (prospectus)

เอกสารที่บริษัทผู้เสนอขายหลักทรัพย์ต่อประชาชนทั่วไปต้องจัดทำขึ้น เพื่อเปิดเผยข้อมูลแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับบริษัท และรายละเอียดของการเสนอขายหลักทรัพย์ครั้งนั้น หนังสือชี้ชวนจะต้องแสดงข้อมูลลักษณะธุรกิจของบริษัท โครงการในอนาคต โครงสร้างการบริหารงานผู้บริหารบริษัท ข้อมูลทางการเงิน ผลประกอบการในอดีตและที่คาดการณ์ว่าจะเป็นไปในอนาคตประเภทของหุ้นที่เสนอขาย จำนวนหุ้น มูลค่าที่ตราไว้ ราคาเสนอขาย และวันเวลาที่ให้จองซื้อหุ้น ข้อมูลในหนังสือชี้ชวนมีความสำคัญต่อผู้ลงทุนที่จะใช้ประกอบการวิเคราะห์และตัดสินใจลงทุนในหุ้นนั้น ร่างหนังสือชี้ชวนของบริษัทจะต้องผ่านการพิจารณาจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ก่อนจัดทำเผยแพร่ให้ประชาชนจองซื้อหุ้น

หนังสือชี้ชวนเสนอขายหน่วยลงทุน

เอกสารที่ บลจ. จัดทำขึ้นเพื่อชี้ชวนให้ผู้ลงทุนศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับกองทุนรวม โดยหนังสือชี้ชวนจะมี 2 ส่วนคือ ส่วนสรุปข้อมูลสำคัญที่ผู้ลงทุนควรทราบ และส่วนข้อมูลโครงการ และต้องมีรายละเอียดตามที่สำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนด

หุ้นชั้นดี (blue chip)

หุ้นสามัญของบริษัทที่เป็นที่รู้จักกว้างขวาง เป็นบริษัทที่สามารถทำผลกำไรให้เติบโตและจ่ายปันผลได้ต่อเนื่องมายาวนาน อีกทั้งมีชื่อเสียงในด้านคุณภาพของผู้บริหาร สินค้า และการให้บริการ

หุ้นสามัญ (common stock)

หลักทรัพย์ที่บริษัทออกจำหน่ายเพื่อระดมเงินทุนมาดำเนินกิจการ ผู้ถือหุ้นสามัญมีสิทธิร่วมเป็นเจ้าของบริษัท มีสิทธิออกเสียงลงมติในที่ประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อเลือกตั้งกรรมการบริษัท ร่วมตัดสินใจในนโยบายการดำเนินงานของบริษัท และร่วมตัดสินใจในปัญหาสำคัญของบริษัทผู้ถือหุ้นสามัญจะได้รับผลตอบแทนในรูปแบบเงินปันผล (dividend) เมื่อราคาหุ้นเพิ่มสูงขึ้นตามศักยภาพของบริษัท และมีโอกาสได้รับสิทธิจองซื้อหุ้นออกใหม่ (right) เมื่อบริษัทเพิ่มทุนขยายกิจการ หากบริษัทเลิกกิจการ ก็จะได้รับส่วนแบ่งในสินทรัพย์ของบริษัทจากยอดสุทธิหลังจากชำระคืนเจ้าหนี้และพันธะต่าง ๆ หมดแล้ว หุ้นสามัญมีอีกชื่อหนึ่งว่า ordinary share

หน่วยงานดูแลการปฏิบัติงานของสมาชิก (compliance unit)

ตลาดหลักทรัพย์กำหนดให้บริษัทสมาชิกแต่ละแห่งจัดตั้ง

หลักเกณฑ์เงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิ (net capital rule: NCR)

เงินกองทุนสภาพคล่องของบริษัท หมายถึง สินทรัพย์สภาพคล่องของบริษัทหักด้วยหนี้สินรวมของบริษัทนั้น เงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิ หมายถึง เงินกองทุนสภาพคล่องหักด้วยค่าความเสี่ยง ได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์เงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิขึ้นมาใช้ก็เพื่อเป็นการเพิ่มมาตรฐานเกี่ยวกับฐานะความมั่นคงทางการเงินของบริษัทหลักทรัพย์ และเพื่อสร้างความมั่นใจว่าบริษัทหลักทรัพย์จะดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องให้เพียงพอที่จะจ่ายคืนหนี้สินแก่ลูกค้าเมื่อบริษัทประสบปัญหาทางการเงิน

หลักทรัพย์ในครอบครอง (portfolio)

หลักทรัพย์ทั้งหมดในความครอบครองของผู้ลงทุนรายใดรายหนึ่ง ทั้งนี้ต้องประกอบด้วยหลักทรัพย์จำนวนตั้งแต่ 2 ชนิด หรือ 2 บริษัทขึ้นไป จุดประสงค์ของการสร้าง portfolio ก็เพื่อลดความเสี่ยงในการลงทุนด้วยการกระจายลงทุนในหลักทรัพย์หลายบริษัทหรือหลายประเภท

หุ้นบุริมสิทธิ (preferred stock)

หลักทรัพย์ประเภทที่ผู้ถือมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของบริษัทเช่นเดียวกับหุ้นสามัญ แต่ผู้ถือหุ้นบุริมสิทธิจะมีสิทธิพิเศษอื่น เช่น ได้รับเงินปันผลในอัตราที่กำหนดไว้แน่นอน มีสิทธิได้รับเงินปันผลก่อนผู้ถือหุ้นสามัญ และมีสิทธิในสินทรัพย์ของบริษัทก่อนผู้ถือหุ้นสามัญในกรณีที่บริษัทเลิกกิจการ (การจะมีบุริมสิทธิใด ๆ ต้องกำหนดระบุไว้บนหุ้นบุริมสิทธิ) โดยทั่วไปผู้ถือหุ้นบุริมสิทธิจะไม่ได้รับสิทธิลงคะแนนเสียงในที่ประชุมผู้ถือหุ้น

อ

อัตราส่วนการจ่ายปันผล (dividend pay - out ratio)

ส่วนของกำไรสุทธิที่ได้นำมาจ่ายเป็นปันผลแก่ผู้ถือหุ้น โดยคิดเป็นอัตราร้อยละ มีสูตรในการคำนวณดังนี้อัตราส่วนการจ่ายเงินปันผล = มูลค่าปันผลต่อหุ้น / กำไรสุทธิต่อหุ้น * 100

อัตรามาร์จิ้นเริ่มแรก (initial margin rate)

เป็นอัตราการวางเงินหลักประกันก่อนที่ลูกค้าจะซื้อหลักทรัพย์ด้วยเงินกู้หรือขายชอร์ต ในการวางเงินประกันเริ่มแรกนี้ มูลค่าที่ลูกค้านำมาวางเมื่อเทียบกับยอดหลักทรัพย์ที่ซื้อหรือที่ขายชอร์ตแล้วจะต้องไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ **initial margin rate** ที่ตลาดหลักทรัพย์กำหนด เช่น **initial margin rate** เท่ากับ 40% หากลูกค้าจะซื้อหุ้นมูลค่า 1,000,000 บาท จะต้องวางเงินมาร์จิ้น 400,000 บาทเป็นหลักประกัน

ฝ่ายงานเลขานุการ **Sec.or.th**

โทร. 0-2252-3223 ต่อ 2408 หรือ 2415

E-mail: info@sec.or.th

ปรับปรุงล่าสุด 18 พฤษภาคม 2547